

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania J. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Łodzi
o składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 grudnia 2024 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 20 września 2023 r., sygn. akt III AUa 1305/21,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2. oddala wniosek pełnomocnika organu rentowego
w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

l.n

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 20 września 2023 r., III AUa 1305/21, na skutek apelacji odwołującego się J. K. wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 27 maja 2021 r., VII U 1431/18, w punkcie I. zmienił częściowo zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i ustalił, że zadłużenie odwołującego się nie obejmuje składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy za okres od grudnia 2006 r. do stycznia 2008 r. oraz „kosztów egzekucji” naliczonych w grudniu 2006 r., kwietniu, sierpniu i grudniu 2007 r. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych [...] Oddziału w Łodzi na jego rzecz kwotę 523 zł tytułem kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 28 września 2023 r. do dnia zapłaty; w punkcie II. oddalił apelację odwołującego się w pozostałej części; w punkcie III. orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł odwołujący się zaskarżając go w części, tj. w punkcie I., opierając skargę kasacyjną na zarzucie naruszenia art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, poprzez ich niewłaściwą wykładnię i zastosowanie, co w konsekwencji spowodowało niezasadne przyjęcie, iż przedawnieniu uległy wyłącznie składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy za okres od grudnia 2006 r. do stycznia 2008 r., podczas gdy prawidłowa wykładnia i zastosowanie przedmiotowych przepisów powinno doprowadzić do przyjęcia, iż w niniejszej sprawie przedawnieniu uległy składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy za okres od grudnia 2006 r. do stycznia 2013 r. Wniósł o uchylenie wyroku w części wskazanej w przedmiocie zaskarżenia, tj. w punkcie I i orzeczenie w tym zakresie co do istoty sprawy.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie od skarżącego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Merytoryczna ocena skargi kasacyjnej wymaga na każdym etapie postępowania dokonania uprzedniej oceny dopuszczalności tego środka zaskarżenia.

Okolicznością bezsporną jest, że profesjonalny pełnomocnik skarżącego bardzo precyzyjnie wskazał w skardze kasacyjnej na zakres zaskarżenia, określając objętą zaskarżeniem część wyroku, tj. punkt I., w którym to Sąd uwzględniając częściowo apelację odwołującego się zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji na jego korzyść. W tej sytuacji nie objęto zakresem zaskarżenia punktu II.

sentencji, którym to apelacja skarżącego została oddalona w pozostałej części, a więc w części zawierającej orzeczenie niekorzystne dla odwołującego się.

Zaskarżona skargą kasacyjną merytoryczna część orzeczenia (pkt I.) jest orzeczeniem korzystnym dla odwołującego się, choć w stopniu niesatysfakcjonującym, co jednak nie pozwala uznać, aby w tej części orzeczenia doszło do pokrzywdzenia odwołującego się.

W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r., akt III CZP 88/13, OSNC 2014/11/108, której nadano moc zasady prawnej, uznano, że pokrzywdzenie orzeczeniem (gravamen) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka. Brak istnienia interesu publicznego w rozpoznaniu skargi kasacyjnej odwołującego się, zaskarżającej orzeczenie w części, która nie dowodzi jego pokrzywdzenia, uzasadnia więc odrzucenie skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej. Innymi słowy, przesłanka gravaminis pozwala przyjąć, że w części, w której orzeczenie jest korzystne dla strony skarżącej (choć w stopniu jej nie satysfakcjonującym), skarga kasacyjna jest niedopuszczalna właśnie ze względu na brak pokrzywdzenia tą częścią orzeczenia.

Skarżący nie wykazał, aby doznał pokrzywdzenia orzeczeniem w części uwzględniającej jego powództwo (pkt I.), co przesądza o braku interesu prawnego w kwestionowaniu w tej części orzeczenia w celu uzyskania jego uchylenia albo zmiany.

W uzasadnieniu powołanej uchwały składu siedmiu sędziów Sąd Najwyższy przyjął, że idea obiektywnej potrzeby uzyskania ochrony prawnej (interesu prawnego) uzasadnia uznanie istnienia tego interesu w zaskarżeniu jako przesłanki dopuszczalności środka zaskarżenia. Uznał zarazem, że nie jest wykazaniem wystąpienia stanu pokrzywdzenia orzeczeniem powołanie się na orzeczenie w jakikolwiek sposób - w ocenie skarżącego - wadliwe, lecz obiektywnie korzystne dla niego. Sąd Najwyższy odrzucił wręcz zapatrywanie, że pokrzywdzenie występuje także wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest wprawdzie zgodne z częścią żądania skarżącego, jednakże nie zapewnia mu wszystkich możliwych korzyści. Pokrzywdzenie orzeczeniem (gravamen) zachodzi zatem wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest obiektywnie w sensie prawnym niekorzystne dla skarżącego, gdyż z

punktu widzenia jego skutków związanych z prawomocnością materialną skarżący nie uzyskał takiej ochrony prawnej, którą zamierzał osiągnąć.

W orzecznictwie przyjmuje się nawet, że brak wyraźnego wskazania w skardze zaskarżenia orzeczenia "w całości" jest wadą konstrukcyjną skargi, skutkującą jej odrzuceniem *a limine* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 października 2013 r., sygn. akt III CZ 52/13, OSNC 2014/7-8/77).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

[SOP]

[a.ł.]